ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସାହୁ

ଏପ୍ରିଲ 26,2007

[ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନା ଏବଂ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ କାଟଜୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950:

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଏବଂ 309 - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି - ନିର୍ଣ୍ଣିତ: ଏକ ବୈଧାନିକ ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 309 ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବ କି । ଏକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ କଥିତ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଆଇନ କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିୟମକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଦେଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ପାଳନ ନକରି ରାଜ୍ୟର ଚାକିରିରେ ନଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାର ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 - ପରିସର - ନିର୍ଣ୍ଣିତ: ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୪ ରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଧାରଣା ଅଛି - କେବଳ ଏକ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହାକୁ ଆଇନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାୟୀ କରାଯିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ବେଆଇନତାରେ ସମାନତା ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 - ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ - ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁରୂପ ଆଇନଗତ ଅନୁଗ୍ରହ ରହିଥାଏ ।

ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜନଗଣନା ସଂଗଠନର ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବୟସ ସୀମାକୁ କୋହଳ କରି ଆବେଦନକାରୀ ରାଜ୍ୟ ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ଜନଗଣନା

ସଂଗଠନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ନୀତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ପରିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି/ନିୟମିତକରଣର ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ବିବାଦ ଉପୁଜିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସମୟ ସମୟରେ ଜନଗଣନା ସଂଗଠନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଯୁକ୍ତ ହେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ଉକ୍ତ କଥିତ ସର୍କୁଲାର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବାରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସର୍କୁଲାର ପତ୍ର କେବଳ ବୟସର କୋହଳତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏବଂ ଏହା ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଜନଗଣନା ବିଭାଗରେ ସେବା ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ମତରେ, ରାଜ୍ୟ ଏକ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରାଯାଇଥିଲା, ନିଯୁକ୍ତି ପରେ, ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କାହିଁକି ପକ୍ଷପାତ କରାଯିବା ଉଚିତ ତାହାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ, ସେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ି ନାହାଁନ୍ତି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

1. ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **14** ଏବଂ **16** ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପିତ ସରକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13]

2. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅଧିନିୟମ **162** ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିଧାନ ଆଇନ କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା **309** ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ । ଏକ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ କଥିତ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଆଇନ କିମ୍ବା ବିଧାନ ନିୟମକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଦେଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

[ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14]

ଏ. ଉମରାନୀ ବନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[2004] 7 ଏସ. ସି. ସି. 112,ନିର୍ଭରଶୀଳ /**

3. 21.3.1995 ତାରିଖର ପରିପତ୍ର ଚିଠିରେ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତିକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କେବଳ ବୟସରେ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଏଭଳି କୋହଳ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି କୌଣସି ଭୁଲ ଧାରଣା କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କେତେକ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିଛି କୋହଳତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 ଅନୁଯାୟୀ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନାର ଅନୁପାଳନ ନକରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସରକାରୀ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ହେବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ ।

[ଅନୁଚ୍ଛେଦ -16]

4. ନିୟମିତକରଣ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ । ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ପାଳନ ନକରି ରାଜ୍ୟର ଚାକିରିରେ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର କଠୋର ଅନୁପାଳନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

[ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 ଏବଂ 21]

ସଚିବ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଅନ୍ୟମାନେ, ***[2006] 4*** **ଏସସିସି 1, ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ।**

ଗୁରୁବଚନ ଲାଲ ବନାମ ଆଞ୍ଚଳିକ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ, କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **(2007) 4 ଏସ୍.ସି.ଏ.ଏଲ୍.ଇ 1** ୟୁ. ପି. ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦେଶ ରାଜ, **(2006) 13 ଏସ୍.ସି.ଏ.ଏଲ୍.ଇ 382;** ପଞ୍ଜାବ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ୱେରେଜ୍ ବୋର୍ଡ ବନାମ ରଣଜୋଦ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **(2006) 13 ସି ଏସ୍.ସି.ଏ.ଏଲ୍.ଇ 426;** ନ୍ୟାସନାଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନୀରଜ କୁମାର ସିଂ, **(2007) 2 ଏସ୍.ସି.ଏ.ଏଲ୍.ଇ 525**; ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ, ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ ବନାମ ମନମୋହନ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, **(2007)**

3 ଏସ୍ ସି ଏ ଏଲ.ଇ 401 ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସଜଲ୍ କୁମାର ରୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[2006] 8 ଏସ. ସି. ସି. 671** ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ

5. ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଯାହା ସର୍ବଜନବିଦିତ, ସେଥିରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଧାରଣା ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁରୂପ ଆଇନଗତ ଅନୁଗ୍ରହ ରହିଥାଏ । କେବଳ ଯେହେତୁ ଏକ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ବିଚାରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ବେଆଇନତାରେ ସମାନତା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

[ଅନୁଚ୍ଛେଦ 22 ଏବଂ 23]

ସୁଶାନ୍ତ ଟାଗୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ **ଅନ୍ୟମାନେ, [2005] 3 ଏସ୍.** *ସି. ସି. 16; ରାଜ୍ୟ, ସି. ବି. ଆଇ.* ବନାମ *ଶଶି ବାଲାସୁବ୍ରମଣ୍ୟନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,* **(2006) 10 ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 541 ଏବଂ** *ୟୁ. ପି. ସୁଗର୍ କର୍ପୋରେସନ୍* ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ *ସନ୍ତ ରାଜ୍ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **(2006) 6 ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 205 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2167/2007 ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି.(ସି)564/2006 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଟକଙ୍କର 10.04.2006 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ ଏବଂ ଶ୍ୱେତା କେତୁ ମିଶ୍ର ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସାଙ୍ଗଲ୍, ଆର୍. ଆର୍. କୁମାର, ସମ୍ୟଦୀପ ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ସୁଚିତ୍ରା ଶର୍ମା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ **ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜନଗଣନା ସଂଗଠନରେ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ସ୍ୱଭାବତଃ ଅସ୍ଥାୟୀ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି

ତାଙ୍କୁ ସମୟ ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ୨୧.୩.୧୯୯୫ ମସିହାରେ କିମ୍ବା ପ୍ରାୟ ଏକ ସର୍କୁଲାର ଚିଠି ଜାରି କରି ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ବୟସ ସୀମାକୁ କୋହଳ କରିଥିଲା । ଉକ୍ତ ସର୍କୁଲାର ଚିଠିଟି ଜନଗଣନା ସଙ୍ଗଠନର 147 ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବୟସକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ କୋହଳ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା;

> " ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ. ଏସ୍. ସି. ର ନିୟମ 52 ଅନୁସରଣରେ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ସରକାର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ 52 ଏ ଆଇ. ବି. ଆଇ. ଡି. ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉଚ୍ଚ ବୟସ ସୀମାକୁ କୋହଳ କରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନଗଣନା ସଙ୍ଗଠନର ଏହି 147 ଜଣ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:
>
> > (i) ଉପରୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପଦବୀରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ବୟସ ସୀମାକୁ କୋହଳ କରାଯାଇପାରିବ । ଛଟେଇ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ଜନଗଣନା ସଂଗଠନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଅବଧି ସହିତ ସମାନ ବୟସରେ କୋହଳ କରାଯାଇପାରେ ।

ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ, ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ *ସେମାନେ ନିଜ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପଦବୀ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ, ଯଦି ସେମାନେ ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଦବୀ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି* । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ଏହି ୧୪୭ ଜଣ ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିବରଣୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଜନଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

3. ଉକ୍ତ ସର୍କୁଲାର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା, ନିୟମିତକରଣ କିମ୍ବା ଜନଗଣନା ସଂଗଠନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ନୀତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

4. ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିପତ୍ର ଚିଠି 2.7.1999 ରେ କିମ୍ବା ଏହାର ପାଖାପାଖି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ତଥାକଥିତ ସର୍କୁଲାର ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ, ଜନଗଣନା ସଂସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ରାୟ ପାଇଁ ଆସିଥିଲା ଏବଂ 17.12.1998 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ହେତୁ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା;

"6. ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ସେହି ପଦବୀରେ ଚୟନ କରାଯିବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସହ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ରେକର୍ଡରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପଦବୀ ଖାଲି ଥିବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ସମୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ନିଯୁକ୍ତି ପରେ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଚୟନ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିଲା । ଏପରି କୌଣସି ସୂଚନାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଲି ପଦବୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ସଂକଳ୍ପରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଏଭଳି ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉ । ଏହି ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ବାଧ୍ୟବାଧକତା ନଥିଲା । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଉପଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମେତ ସରକାରୀ ବିଭାଗରେ ଶହ ଶହ ପଦବୀ ଖାଲି ପଡ଼ିଛି । ଯଦି ଏପରି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ସଂକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟମାନେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭଳି ପଦଚ୍ୟୁତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବିଚାର ନକରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ମନୋଭାବ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆମେ ଆହୁରି କହିପାରିବା ଯେ ସେମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ ପଦଚ୍ୟୁତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହିପରି ପ୍ରାୟ 90 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇସାରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କେବଳ ପ୍ରାୟ 50 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବାକି ଅଛନ୍ତି ।

7. ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଆମେ ବିଚାର କରୁ । ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, ନିୟମିତକରଣ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ଆଦେଶରେ ଆମେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4 ରୁ 13 ଯେଉଁଠାରେ ବି ହେଉ ପୂର୍ବରୁ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି, ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବେ ।

8. ଆମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ବିଶେଷକରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଏହି ଆଦେଶର ନକଲ ପାଇବା ତାରିଖରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କିମ୍ବା ଯଦି ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏପରି କୌଣସି ତୁରନ୍ତ ଖାଲି ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ, ତେବେ ରାଜ୍ୟର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଯେଉଁ ପଦବୀ ପାଇଁ ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ କିନ୍ତୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପଦବୀରୁ ତଳେ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ପାଇବା ତାରିଖରୁ 6 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ଉଚିତ, ସେମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ବୟସ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରି ବୟସ 50 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ।"

5. ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କୁହାଯାଉଥିଲା, ତଥାପି ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ଜନଗଣନା ସଙ୍ଗଠନରେ 7.2.2001 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରି ସେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ 17.4.2001 ତାରିଖର ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଅନୁମତି ବିନା ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

6. ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ତାଙ୍କ ସେବାକୁ 1.6.2001 ରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରେ ଏକ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । 28.1.2002 ର ଏକ ଆଦେଶ କାରଣରୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ କିରାଣୀଙ୍କ କୌଣସି ଖାଲି ପଦବୀରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ଏବଂ

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

7. ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ୧୯.୧.୨୦୦୫ ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ, ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ ।

> "ଏହି ବିଷୟରୁ ବିରତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହାର ନୀତି ଏବଂ ସର୍କୁଲାର ପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଜନଗଣନା ସଂଗଠନର ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥାଏ, ଆମେ କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହୁଁ ଯେ ସରକାର ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ କାହିଁକି ପାଳନ କରୁନାହାଁନ୍ତି । "ତେଣୁ, ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସରକାରୀ ସର୍କୁଲାର ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ମେମୋ ତାରିଖ 21.3.1995 ସହିତ ଜନଗଣନା ସଂଗଠନର ଛଟେଇ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ବିପରୀତ ପକ୍ଷର ମାମଲା ମଧ୍ୟ ଏହା ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯେ କନିଷ୍ଠ କିରାଣୀଙ୍କ କୌଣସି ଖାଲି ପଦବୀରେ ସ୍ଥାୟୀ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମଲା ମଧ୍ୟ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ । ”

8. ଏହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ;

> "ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସହିତ ଅନୁବନ୍ଧ-୨ ଏବଂ ୫ ରେ ସରକାରଙ୍କ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ମୂଳ ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କ ମାମଲା ଅନୁବନ୍ଧ-୨ ଏବଂ ୫ ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ, ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା ୩ ଅନୁଯାୟୀ କନିଷ୍ଠ କିରାଣୀ ପଦବୀ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଖାଲି ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଆଦେଶର

ଏକ କପି ପାଇବା ତାରିଖରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅବଧି ସହିତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।"

9. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ କାରଣରୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

10. ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ଦାଖଲ ହେଉଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ତଥାକଥିତ ପରିପତ୍ର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ।

11. ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇବେ ଯେ, କେବଳ ବୟସ କୋହଳ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର ଚିଠି ଏବଂ ଏହାର ଏକ ଖାଲି ଅନୁଧ୍ୟାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏହା ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଥିଲା ।

12. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଭରତ ସଂଘଲ୍ ଦର୍ଶାଇବେ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଜନଗଣନା ବିଭାଗରେ ସେବାଗୁଡିକର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ କେଉଁ ଆଧାରରେ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅଗ୍ରଗତିରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରାଯାଇଥିଲା, ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାହିଁକି ଭେଦଭାବ କରାଯିବା ଉଚିତ ତାହାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା ।

13. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପିତ ସରକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

14. ଏପରିକି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ଅଧିକାରିତା ର ଉପଯୋଗ କରି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ବୈଧାନିକ ଆଇନ କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 309 ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବ । ଏକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ କଥିତ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ ଆଇନ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ନିୟମକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଦେଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

15. ଏ. ଉମରାନୀ ବନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [2004] 7 ଏସ. ସି. ସି. 112 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି;

> "45. ତେଣୁ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦତ୍ତ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ କୌଣସି ନିୟମିତକରଣର ଅନୁମତି ନାହିଁ, ଯଦି ଏହି ନିଯୁକ୍ତି ବୈଧାନିକ ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କରାଯାଇଛି ।

16. ୨୧.୩.୧୯୯୫ ତାରିଖର ପରିପତ୍ର ଚିଠିରେ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏଥିରେ କେବଳ ବୟସରେ କୋହଳତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି କୋହଳତା ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର କଠୋର ଅନୁପାଳନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ଯଦି କୌଣସି ଭୁଲ ଧାରଣା କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କେତେକ ଜନଗଣନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିଛି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ଆମ ମତାମତରେ, ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 ଅନୁଯାୟୀ ରୂପରେଖା ଦିଆଯାଇଥିବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନାର ଅନୁପାଳନ ନକରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ହେବାରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

17. ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଭରତ ସଂଘଲଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 28.1.2002 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ରୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ।

18. ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ପୁନଃ ଚାକିରିରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେଥିରେ କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗଠନ କରିନଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ।

19. ନିୟମିତକରଣ, ଯାହା ସର୍ବଜନବିଦିତ, ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ । ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ପାଳନ ନକରି ରାଜ୍ୟର ଚାକିରିରେ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ । *କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ସଚିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* [2006] 4 ଏସ. ସି. ସି. 1 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ଅମାନ୍ୟ ହେବ ।

ଗୁରୁବଚନ ଲାଲ *ବନାମ ଆଞ୍ଚଳିକ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ, କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (2007) 4* ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 1 ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ ।

20. ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଯେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ, ଉମାଦେବୀ (ଉପରୋକ୍ତ) କୁ *ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ* ଅନୁସରଣ କରିଛି ।

ଉଦାହରଣ *ସ୍ବରୂପ, ୟୁ. ପି. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦେଶ ରାଜ,* (2006) 13 ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 382, *ପଞ୍ଜାବ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ୱେରେଜ୍ ବୋର୍ଡ ବନାମ ରଣଜୋଧ ସିଂ* ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (2006) 13 *ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 426 ଏବଂ ନ୍ୟାସନାଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ ନୀରଜ କୁମାର ସିଂ, *(2007) 2 ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 525, ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ୱେରହାଉସିଂ କର୍ପୋରେସନ୍, ଚଣ୍ଡିଗଡ଼* ବନାମ *ମନମୋହନ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,* (2007) 3 ଏସ୍ ସିଏଏଲ୍ଇ 401 ।

21. ଏହାବ୍ୟତୀତ ବୟସ ସୀମାରେ କୋହଳତା ଆଣିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ *ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସଜଲ୍ କୁମାର ରାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* [2006] 8 ଏସ୍. ସି. ସି. 671 ଦେଖନ୍ତୁ ।

22. ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଯାହା ସର୍ବଜନବିଦିତ, ସେଥିରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଧାରଣା ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁରୂପ ଆଇନଗତ ଅନୁଗ୍ରହ ରହିଥାଏ । କେବଳ ଯେହେତୁ ଏକ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ବିଚାରାଳୟର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

23. ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ବେଆଇନତାରେ ସମାନତା ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ସୁଶାନ୍ତ *ଟାଗୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* [2005] 3 ଏସ୍. ସି. ସି. 16, *ରାଜ୍ୟ, ସି. ବି. ଆଇ. ବନାମ ଶଶି ବାଲାସୁବ୍ରମଣ୍ୟନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,* (2006) 10 *ଏସ୍. ସି. ଏ. ଏଲ୍. ଇ 541 ଏବଂ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଚିନି ନିଗମ* ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ସନ୍ତ ରାଜ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, (2006) 6 ଏସ୍.ସି.ଏ.ଏଲ୍. 205] *ଦେଖନ୍ତୁ* ।

24. ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତଥାପି, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବିବି. ବି.   ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।